

ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟ
ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΑΤΤΙΚΗΣ

**ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΕΠΙΧΕΙΡΗΣΙΑΚΟΥ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ “ΑΤΤΙΚΗ” 2014-2020**

**ΕΞΑΙΡΕΣΗ ΑΠΟ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥ
ΠΡΟΕΛΕΓΧΟΥ**

Ιούνιος 2018

ΠΙΝΑΚΑΣ ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΩΝ

1.	ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ	3
1.1.	Συνοπτική Παρουσίαση ΕΠ	3
1.2.	Θεσμικό Πλαίσιο Αναθεώρησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΣΠΑ 2014-2020)	5
1.3.	Βασικές Κατευθύνσεις Αναθεώρησης	6
2.	ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ & ΟΦΕΛΗ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ Ε.Π.	9

1. ΣΥΝΟΠΤΙΚΗ ΑΝΑΛΥΣΗ ΤΩΝ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΩΝ ΤΡΟΠΟΠΟΙΗΣΕΩΝ

1.1. Συνοπτική Παρουσίαση ΕΠ

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Ε.Π.) “ΑΤΤΙΚΗ” 2014–2020 εγκρίθηκε με βάση την απόφαση της Επιτροπής των ΕΚ με αριθμό C(2014) 10170 final/18.12.2014, αρμόδια Διαχειριστική Αρχή είναι η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Ε.Π. “ΑΤΤΙΚΗ” 2014-2020.

Η αναπτυξιακή στρατηγική του ΠΕΠ Αττικής 2014-2020 περιλαμβάνει στοχευμένες περιφερειακά αναπτυξιακές πολιτικές, οι οποίες εντάσσονται στις ΧΠ-1 – ΧΠ-4 του ΣΕΣ 2014-2020, καλύπτουν δε το σύνολο των ΘΣ πλην εκείνων που καλύπτονται από αμιγώς τομεακές παρεμβάσεις του ΕΚΤ (ΘΣ 8, ΘΣ 10 και ΘΣ 11).

Η συγκεκριμένη θεματική στόχευση των αναπτυξιακών επιλογών της Αττικής για την ΠΠ 2014-2020 περιλαμβάνει «Τομεακές» παρεμβάσεις, οι οποίες χαρακτηρίζονται τόσο από οριζόντιου χαρακτήρα παρεμβάσεις, όσο και από συγκεκριμένη χωρική εξειδίκευση. Επιπρόσθετα, αξιοποιεί τις διαρθρωτικές μεταρρυθμίσεις & την προσέλκυση ιδιωτικών κεφαλαίων, οι οποίες συμπληρώνουν και αυξάνουν την εμβέλεια και αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων του ΠΕΠ Αττικής, διαμορφώνοντας ένα συνολικό αναπτυξιακό και διαρθρωτικό αποτέλεσμα.

Η αρχικά εγκριθείσα συνολική Δημόσια Δαπάνη του ΕΠ ανέρχονταν σε 1.139.966.974 Ευρώ, εκ των οποίων 911.973.576 Ευρώ αφορούσαν την συμμετοχή της Ευρωπαϊκής Ένωσης και 227.993.398 Ευρώ την Εθνική συμμετοχή. Σε ότι αφορά τη συμμετοχή των δύο Ευρωπαϊκών Επενδυτικών και Διαρθρωτικών Ταμείων (ΕΔΕΤ) στη χρηματοδότηση του Ε.Π., αυτή έχει ως ακολούθως:

- [ΕΤΠΑ]: 847.892.645,00 Ευρώ σε όρους Δημόσιας Δαπάνης.
- [ΕΚΤ]: 292.074.329,00 Ευρώ σε όρους Δημόσιας Δαπάνης.

Σημειώνεται ότι το 2016, στο πλαίσιο της διαδικασίας τεχνικής προσαρμογής για το έτος 2017 (COM (2016)311), η Ευρωπαϊκή Επιτροπή αναθεώρησε τις συνολικές χορηγήσεις στο πλαίσιο του στόχου «Επενδύσεις στην ανάπτυξη και την απασχόληση» για κάθε κράτος-μέλος για την περίοδο 2017-2020, εφαρμόζοντας τη μέθοδο κατανομής με βάση τα πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στατιστικά στοιχεία. Η κατανομή από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή των πρόσθετων πόρων 4 δις € που προέβλεπε το κανονιστικό πλαίσιο κατά το 2016 (technical adjustment process) είχε ως αποτέλεσμα την αύξηση του φακέλου των διαθέσιμων πόρων για την Ελλάδα για την περίοδο 2017-2020 (σε όρους κοινοτικής συνδρομής) κατά 836,6 εκ. ευρώ σε τιμές 2011, ήτοι 970.757.458 ευρώ σε τρέχουσες τιμές.

Σε αυτό το πλαίσιο, και κατ’ εφαρμογή των οδηγιών της υπ’ αρ.: 84421/ΕΥΣΣΑ 1800/28-07-2017 Εγκυκλίου της Εθνικής Αρχής Συντονισμού του ΕΣΠΑ και της υπ’ αρ.: 17/οικ.577/ΕΥΣΕΚΤ/07-09-2017 επιστολής του Γεν. Γραμματέα Επενδύσεων & ΕΣΠΑ, στο ΕΠ “ΑΤΤΙΚΗ” 2014–2020 κατανεμήθηκαν πρόσθετοι πόροι ύψους 27.552.042,00 ευρώ (σε όρους Κοινοτικής Συνδρομής), ανεβάζοντας κατ’ αυτόν τον τρόπο το συνολικό προϋπολογισμό της Δημόσιας Δαπάνης του Ε.Π. σε 1.174.407.027 €.

Η κατανομή των πρόσθετων πόρων ανά Ταμείο (σε επίπεδο κοινοτικής συνδρομής) ήταν:

Ταμείο	Πρόσθετοι Πόροι
ERDF	1.366.591 €
ESF	26.185.451 €

Η 1η αυτή αναθεώρηση, αποτέλεσε αντικείμενο διαβούλευσης και απαλλαγής από τη διαδικασία περιβαλλοντικού προελέγχου, δυνάμει της υπ' αρ. ΥΠΕΚΑ/ΔΙΠΑ/ 40013/ 04-10-2017 απόφασης της Δ/σης Περιβαλλοντικής Αδειοδότησης (ΔΙ.Π.Α.) του Υπ. Περιβάλλοντος & Ενέργειας.

Ειδικότερα, το Ε.Π. με βάση την επιλεγμένη αναπτυξιακή στρατηγική και την εφαρμογή της 1ης αναθεώρησης, διαρθρώνεται σε 13 Άξονες Προτεραιότητας (Α.Π.) και ακολουθεί την «μονοταμειακή» λογική και την ευθεία συσχέτιση κάθε Α.Π. με ένα Θ.Σ. Συνακόλουθα, η «αρχιτεκτονική» του ΠΕΠ Αττικής (1η αναθεώρηση) είναι η ακόλουθη:

Άξονας προτεραιότητας	Ταμείο	Στήριξη της Ένωσης (σε ευρώ)	Θεματικός στόχος
01: Ενίσχυση των Μηχανισμών & των Επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής στην Έρευνα & την Καινοτομία	ERDF	23.866.040,00	01 - Ενίσχυση της έρευνας, της τεχνολογικής ανάπτυξης και της καινοτομίας
02: Διάδοση & Ανάπτυξη Καινοτόμων Προϊόντων & Υπηρεσιών των ΜΜΕ με τη χρήση ΤΠΕ	ERDF	32.000.000,00	02 - Βελτίωση της πρόσβασης, της χρήσης και της ποιότητας των τεχνολογιών των πληροφοριών και των
03: Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας & της εξωστρέφειας των ΜΜΕ – Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση Επενδύσεων & προαγωγή της Καινοτόμου Επιχειρηματικότητας	ERDF	105.639.332,00	03 - Βελτίωση της ανταγωνιστικότητας των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και του γεωργικού τομέα (για το ΕΓΤΑΑ) και του τομέα της αλιείας και της υδατοκαλλιέργειας (για το ΕΤΘΑ)
04: Προώθηση της ενεργειακής απόδοσης της χρήσης ΑΠΕ και της Συμπαράγωγής & Προώθηση Χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα στις Αστικές Περιοχές	ERDF	62.881.452,00	04 - Υποστήριξη της μετάβασης προς μια οικονομία χαμηλών εκπομπών διοξειδίου του άνθρακα σε όλους τους τομείς
05: Προώθηση της Προσαρμογής στην Κλιματική Αλλαγή, καθώς και της Πρόληψης & Διαχείρισης Κινδύνων	ERDF	76.461.698,00	05 - Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, πρόληψη και διαχείριση κινδύνων
06: Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής στο Αστικό Περιβάλλον	ERDF	125.804.091,00	06 - Διαφύλαξη και προστασία του περιβάλλοντος και προώθηση της αποδοτικότητας των πόρων
07: Ενίσχυση της Περιφερειακής Κινητικότητας & των Πολυτροπικών Μεταφορικών Συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής	ERDF	134.073.210,00	07 - Προώθηση των βιώσιμων μεταφορών και της άρσης των προβλημάτων σε βασικές υποδομές δικτύων
08: Προώθηση της Ανάπτυξης των Δεξιοτήτων & της Προσαρμοστικότητας του Ανθρώπινου Δυναμικού στους Τομείς της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης	ESF	17.437.643,00	08 - Προώθηση της διατηρήσιμης και ποιοτικής απασχόλησης και στήριξη της κινητικότητας του εργατικού δυναμικού
09: Προώθηση της Κοινωνικής Ένταξης & Καταπολέμηση της Φτώχειας & Διακρίσεων – Διασφάλιση της Κοινωνικής Συνοχής	ESF	238.106.791,00	09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης
10: Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Κοινωνικών Υποδομών & Υποδομών Υγείας	ERDF	53.235.286,00	09 - Προώθηση της κοινωνικής ένταξης και καταπολέμηση της φτώχειας και κάθε διάκρισης
11: Ανάπτυξη – Αναβάθμιση Στοχευμένων Υποδομών Εκπαίδευσης	ERDF	53.235.286,00	10 - Επένδυση στην εκπαίδευση, την κατάρτιση και την επαγγελματική κατάρτιση για την απόκτηση δεξιοτήτων και τη διά βίου μάθηση
12: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής	ERDF	12.484.309,00	-
13: Τεχνική Υποστήριξη Εφαρμογής	ESF	4.300.480,00	-
Σύνολα		939.525.618,00	

Επισημαίνεται ότι στο πλαίσιο του Ε.Π. γίνεται περαιτέρω εξειδίκευση σε Επενδυτικές Προτεραιότητες και Ειδικούς Στόχους, ενώ για την παρακολούθηση του Ε.Π. έχουν διαμορφωθεί κατάλληλοι δείκτες εκροών και αποτελέσματος.

1.2. Θεσμικό Πλαίσιο Αναθεώρησης Επιχειρησιακών Προγραμμάτων (ΕΣΠΑ 2014-2020)

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα (Ε.Π.) “ΑΤΤΙΚΗ” 2014–2020 είναι σε φάση 2ης Αναθεώρησης και με την παρούσα τεχνική έκθεση, ζητείται η εξαίρεση από τη «Διαδικασία Περιβαλλοντικού Προελέγχου». Σύμφωνα με την τεκμηρίωση που ακολουθεί, οι προτεινόμενες αλλαγές δε διαφοροποιούν τη στόχευση και τη στρατηγική του Προγράμματος και δεν επιφέρουν αλλαγές στην επιδίωξη των παρεμβάσεων που έχουν αξιολογηθεί αρχικά. Είναι αλλαγές κυρίως χρηματοοικονομικού περιεχομένου και “τακτοποίησης” ζητημάτων που προέκυψαν κατά την υλοποίηση του Ε.Π. και σε καμία περίπτωση δεν επηρεάζουν τις επιπτώσεις στο περιβάλλον, όπως αυτές είχαν εκτιμηθεί στο πλαίσιο της ΣΜΠΕ του 2014. Περαιτέρω δεν προκύπτει μεταφορά πόρων μεταξύ των Α.Π. και ως εκ τούτου δεν μεταβάλλεται η χρηματοδοτική βαρύτητα ενός Α.Π. εις βάρος ενός άλλου, κάτι που συνηγορεί στην μη διαφοροποίηση των επιπτώσεων σε σχέση με την εγκεκριμένη ΣΜΠΕ.

Τέλος, οι προτεινόμενες αλλαγές δε θέτουν το πλαίσιο και τις προϋποθέσεις για μελλοντικές άδειες έργων και δραστηριοτήτων που να εντάσσονται στο πεδίο εφαρμογής της Κ.Υ.Α 107017/5-9-2006 (ΦΕΚ /Β/1225/05.09.2006).

Η αναγκαιότητα της 2ης αναθεώρησης του Ε.Π. Αττική 2014-2020 εδράζεται στα ακόλουθα ζητήματα:

- στην επικαιροποίηση της στρατηγικής και της «λογικής παρέμβασης» του Επιχειρησιακού Προγράμματος, με βάση τα νέα δεδομένα/ανάγκες που προκύπτουν είτε λόγω συγκυριών/γεγονότων που εμφανίστηκαν κατά την πορεία εφαρμογής του Ε.Π. και δεν ήταν δυνατόν να προβλεφθούν εξ’ αρχής, είτε λόγω της εξειδίκευσης του αρχικού/προγραμματικού σχεδιασμού, είτε λόγω αστοχιών των παραδοχών κατά τη αρχική στοχοθέτηση,
- στη χρηματοδοτική ενίσχυση επενδυτικών προτεραιοτήτων, οι οποίες παρουσιάζουν σημαντικό βαθμό ενεργοποίησης και συνακόλουθα απαιτούν επιπρόσθετη χρηματοδοτική ενίσχυση για την κάλυψη συγκεκριμένων και προσδιορισμένων αναγκών,
- στην τυχόν επικαιροποίηση των κωδικών παρέμβασης ανά άξονα Προτεραιότητας, λαμβάνοντας υπόψη την έως τώρα πορεία εξέλιξης της εξειδίκευσης του Ε.Π., του αριθμού των Ενταγμένων Πράξεων και των συμβασιοποιημένων έργων,
- στην επανεξέταση και επικαιροποίηση των δεικτών και στόχων του Πλαισίου Επίδοσης λόγω:
 - αιτιολογημένων αλλαγών στη λογική παρέμβασης και στη μεθοδολογία μέτρησης των δεικτών,
 - εσφαλμένων παραδοχών στην ποσοτικοποίηση των δεικτών,
 - έκτακτων/απρόβλεπτων καταστάσεων που συνέβησαν που προέκυψαν.

- στα αναφερόμενα στο άρθρο 30 του Κανονισμού ΕΕ 1303/2013, όπου προσδιορίζεται ότι οι αιτήσεις για αναθεώρηση προγραμμάτων πρέπει να είναι δεόντως αιτιολογημένες και να παραθέτουν τις επιπτώσεις των τροποποιήσεων στην επίτευξη των προτεραιοτήτων της Ένωσης για Έξυπνη και διατηρήσιμη ανάπτυξη όσο και στους ειδικούς στόχους του Ε.Π., λαμβάνοντας υπόψη και τους ειδικούς κανόνες για κάθε Ταμείο, τις οριζόντιες αρχές (εταιρική σχέση και πολυεπίπεδη διακυβέρνηση, προώθηση της ισότητας μεταξύ ανδρών και γυναικών και μη διάκριση, αειφόρος ανάπτυξη) καθώς και το εγκεκριμένο ΕΣΠΑ.

1.3. Βασικές Κατευθύνσεις 2ης Αναθεώρησης του Ε.Π. “Αττική”

Οι βασικοί πυλώνες της παρούσας 2ης αναθεώρησης του Ε.Π. “Αττική” 2014-2020 έχουν ως ακολούθως:

- Στον **Άξονα Προτεραιότητας 1** με τίτλο *«Ενίσχυση των μηχανισμών και των επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής στην έρευνα και την καινοτομία»*, προτείνεται η χρηματοδοτική ενίσχυση της Επενδυτικής Προτεραιότητας 1a (από 3 σε 10 εκ. €), καθώς κατά την ενεργοποίηση του Ε.Π. προέκυψε η ανάγκη για αξιοποίηση και χρήση περισσότερων πόρων, προκειμένου να ενισχυθούν υποδομές έρευνας και καινοτομίας περιφερειακής εμβέλειας, που θα συμβάλλουν θετικά και στην εφαρμογή των δράσεων «επιχειρηματικής ανακάλυψης» της Επενδυτικής Προτεραιότητας 1b. Δεν επηρεάζεται η εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, όπως είχε αποτυπωθεί στην ΣΜΠΕ του Ε.Π., από την εν λόγω αλλαγή.
- Στον **Άξονα Προτεραιότητας 3** με τίτλο *«Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας και της εξωστρέφειας των ΜΜΕ – Βελτίωση της ελκυστικότητας της Περιφέρειας Αττικής για προσέλκυση επενδύσεων και προαγωγή της καινοτόμου επιχειρηματικότητας»*, η ολοκλήρωση της εκχώρησης προς την ΕΥΔ ΕΠΑΝΕΚ για την συνεισφορά στο Ταμείο Επιχειρηματικότητας II (ΤΕΠΙΧ II), με σκοπό την ενίσχυση των ΜΜΕ της Περιφέρειας, συνιστά εν μέρει αλλαγή στη λογική της παρέμβασης του Άξονα 3, χωρίς ωστόσο να επηρεάζεται η εκτίμηση των επιπτώσεων στο περιβάλλον, σε σχέση με την εγκεκριμένη ΣΜΠΕ, καθώς οι παρεμβάσεις είναι άυλες.
- Στον **Άξονα Προτεραιότητας 5** με τίτλο *«Προώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, καθώς και της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων»* αφενός η άμεση αναγκαιότητα εκτέλεσης αντιπλημμυρικών έργων στην Περιφέρεια και αφετέρου η ολοκλήρωση της εκπόνησης της μελέτης έργων προτεραιότητας, βάσει της οποίας αναδείχθηκε και κατηγοριοποιήθηκε σημαντικός αριθμός ώριμων έργων αντιπλημμυρικής προστασίας της Περιφέρειας, αποτελούν κρίσιμους παράγοντες που είχαν ήδη ληφθεί υπόψη και αποτυπωθεί στο πλαίσιο της ΣΜΠΕ του Ε.Π. Τα παραπάνω, σε συνδυασμό με την ήδη εκπονούμενη μελέτη Περιφερειακής Στρατηγικής για την κλιματική αλλαγή και την ολοκλήρωση της αντίστοιχης Εθνικής Στρατηγικής, αιτιολογούν την προτεινόμενη τροποποίηση που αφορά στην χρηματοδότηση της προμήθειας μηχανημάτων και εξοπλισμού στο πλαίσιο υποστήριξης του Σχεδίου «Ξενοκράτης» (ΦΕΚ Β' 423 10.04.2003) που αφορά την πρόληψη, διαχείριση και αποκατάσταση καταστροφών για τις ανάγκες της Περιφέρειας Αττικής. Είναι προφανές ότι η προτεινόμενη τροποποίηση δεν

επηρεάζει τις επιπτώσεις στο περιβάλλον, όπως αυτές είχαν αξιολογηθεί στο πλαίσιο του Ε.Π., καθώς η συγκεκριμένη προμήθεια εξοπλισμού περιλαμβάνεται στα μέτρα αντιμετώπισης της κλιματικής αλλαγής.

- Στον **Άξονα Προτεραιότητας 6** με τίτλο «*Βελτίωση της ποιότητας ζωής στο αστικό περιβάλλον*» εκτιμάται ότι απαιτούνται επικαιροποιήσεις ελλάσσονος σημασίας αναφορικά με τα ζητήματα:
 - των κολυμβητικών υδάτων (προτείνεται να γίνεται αναφορά και για τα κολυμβητικά ύδατα καθώς έχει ήδη εκδοθεί σχετική πρόσκληση-που αφορά στην παρακολούθηση της ποιότητας των κολυμβητικών υδάτων της Περιφέρειας Αττικής).
 - της μεθοδολογίας υπολογισμού της τιμής του δείκτη CO09 (Αειφόρος Τουρισμός: Αύξηση του αναμενόμενου αριθμού επισκέψεων σε ενισχυόμενες τοποθεσίες πολιτιστικής και φυσικής κληρονομιάς και πόλους έλξης επισκεπτών) προκειμένου να είναι πιο κατανοητός ο τρόπος μέτρησης.
- Στον **Άξονα Προτεραιότητας 7** με τίτλο «*Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας και των πολυτροπικών μεταφορικών συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής*», προτείνεται η εισαγωγή νέας Επενδυτικής Προτεραιότητας (7e), η οποία αφορά στην επέκταση του δικτύου φυσικού αερίου στην Αττική. Το δίκτυο φυσικού αερίου διανέμει καύσιμο άρα πρωτογενή ενέργεια. Η διείσδυσή του στον αστικό ιστό της Περιφέρειας Αττικής, θα έχει πέραν των περιβαλλοντικών και ενεργειακά οφέλη, καθώς οι κυριότερες χρήσεις του (ενεργοβόρες οικιακές και επαγγελματικές) είναι:
 - Στο μαγείρεμα, ως υποκατάστατο του ηλεκτρισμού. Σε αυτή τη χρήση εξοικονομείται το σύνολο των απωλειών ηλεκτροπαραγωγής, μεταφοράς και διανομής ηλεκτρικής ενέργειας. Η ποσότητα Φ.Α. σε μαγειρική χρήση, συγκρινόμενη με την ποσότητά του ως καύσιμο ηλεκτροπαραγωγικού σταθμού για ισοδύναμη παραγωγή ηλεκτρικής ενέργειας είναι περίπου η μισή. Το Φ.Α. υποκαθιστά χρήση ενέργειας υψηλής ποιότητας (ηλεκτρική) με θερμική μειώνοντας την ανάγκη για νέους σταθμούς ηλεκτροπαραγωγής και απελευθερώνοντας ηλεκτροπαραγωγικό δυναμικό για αποδοτικότερες χρήσεις από τη θερμική.
 - Στη θέρμανση και την παραγωγή ζεστού νερού οικιακής χρήσης. Στην περίπτωση αυτή το Φ.Α. υποκαθιστά κυρίως πετρέλαιο ή ηλεκτρισμό στις κλιματιστικές συσκευές. Ως υποκατάστατο του πετρελαίου θέρμανσης, το Φ.Α. επιτρέπει υψηλότερο βαθμό απόδοσής στους λέβητες λόγω καλύτερης ανάμειξης με τον αέρα καύσης καθώς και λόγω των σημαντικά λιγότερων επικαθίσεων και ρίπων στο φλογοθάλαμο. Επίσης επιτρέπει τη χρήση νεότερων λεβήτων συμπυκνωμάτων με σημαντικά υψηλότερο βαθμό απόδοσης των συμβατικών. Ως υποκατάστατο των κλιματιστικών, λόγω της αναμενόμενης μείωσης του λειτουργικού κόστους θέρμανσης, θα απελευθερώσει ηλεκτροπαραγωγικό δυναμικό.

Πέραν των οικιακών χρήσεων, το Φ.Α. αναμένεται να βελτιώσει τις ενεργειακές επιδόσεις ενεργοβόρων επαγγελματικών κλάδων που σήμερα καταναλώνουν ηλεκτρισμό για θερμικές χρήσεις (π.χ. κομμωτήρια, καθαριστήρια, εστιατόρια, ξενοδοχεία, κλινικές).

Συμπερασματικά, η χρηματοδότηση δικτύου φυσικού αερίου μέσω του Α.Π. 7 του Ε.Π. “Αττική”, σε συνδυασμό με τις δράσεις που έχουν ήδη εξειδικευτεί και δρομολογηθεί στο πλαίσιο του ίδιου άξονα (ΤΡΑΜ Πειραιά, προμήθεια σύγχρονων λεωφορείων ΟΑΣΑ) οδηγούν σε μείωση των επιπτώσεων στην ατμόσφαιρα, ενώ σε καμία περίπτωση δεν μεταβάλλεται η εκτίμηση των περιβαλλοντικών επιπτώσεων όπως αυτή είχε αποτυπωθεί στο πλαίσιο της ΣΜΠΕ καθώς δεν αλλάζει η χρηματοδοτική βαρύτητα του Α.Π.

Τέλος στο πλαίσιο της 2ης αναθεώρησης, πραγματοποιούνται αλλαγές και προσαρμογές σε δείκτες εκροών και αποτελέσματος προκειμένου να είναι πιο ορθή η παρακολούθηση των ενταγμένων δράσεων. Ενδεικτικά αναφέρουμε τα ακόλουθα:

- κατάργηση του δείκτη CO02 (Παραγωγικές επενδύσεις: αριθμός επιχειρήσεων που λαμβάνουν επιχορηγήσεις,) από δείκτη του πλαισίου επίδοσης, λόγω αλλαγής στη λογική της παρέμβασης του ΘΣ3, η οποία αφορά στην αξιοποίηση σημαντικού μέρους των πόρων του άξονα (50 εκ.) με χρήση χρηματοδοτικού εργαλείου (ΤΕΠΙΧ), και αντικατάστασή του με τον CO03.
- Στον Άξονα Προτεραιότητας 11 σε σχέση με το δείκτη εκροών CO35 (Παιδική μέριμνα και εκπαίδευση: Δυναμικότητα ενισχυόμενων υποδομών παιδικής μέριμνας ή εκπαίδευσης), προτείνεται η αντικατάσταση του δείκτη με το ΒΣΥ «Υπογραφή Χ κύριων συμβάσεων που οδηγούν στην επίτευξη των στόχων 2023 με Μ.Ο. πληρωμών Ψ % μέχρι τέλους 2018».

2. ΑΠΟΤΥΠΩΣΗ ΤΩΝ ΑΝΑΜΕΝΟΜΕΝΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΣΤΟΥΣ ΕΙΔΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ & ΟΦΕΛΗ ΠΡΟΤΕΙΝΟΜΕΝΗΣ ΑΝΑΘΕΩΡΗΣΗΣ ΤΟΥ Ε.Π.

➤ Ειδικοί Στόχοι στο πλαίσιο του ΕΤΠΑ

Στον Άξονα Προτεραιότητας 1 «Ενίσχυση των μηχανισμών και των επενδύσεων των ΜΜΕ της Περιφέρειας Αττικής στην έρευνα και την καινοτομία», προτείνεται η χρηματοοικονομική ενίσχυση υποδομών έρευνας και καινοτομίας περιφερειακής εμβέλειας (Αττική), με τήρηση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας, του ΚΕΝΑΚ κτλ, συμβάλλοντας θετικά τόσο υλοποίηση της Περιφερειακής Στρατηγικής Έξυπνης Εξειδίκευσης όσο και στην κάλυψη των αυξημένων αναγκών της Περιφέρειας Αττικής σε αντίστοιχες υποδομές.

Στον Άξονα Προτεραιότητας 5 «Πρωώθηση της προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, καθώς και της πρόληψης και διαχείρισης κινδύνων», με την ήδη εκπονούμενη μελέτη Περιφερειακής Στρατηγικής για την κλιματική αλλαγή και την ολοκλήρωση της αντίστοιχης Εθνικής Στρατηγικής, καθώς και με την προτεινόμενη μεταφορά πόρων, αναμένονται σημαντικές δράσεις για την προστασία του περιβάλλοντος και την πρόληψη και διαχείριση κινδύνων.

Στον Άξονα Προτεραιότητας 6 «Βελτίωση της ποιότητας ζωής στο αστικό περιβάλλον», με τις προτεινόμενες “τακτοποιήσεις” των δεικτών, θα επιτευχθεί σαφής προσδιορισμός των παρεμβάσεων παρακολούθησης της ποιότητας των κολυμβητικών υδάτων της Περιφέρειας Αττικής καθώς και της μεθοδολογίας προσδιορισμού των επισκεπτών σε πολιτιστικούς χώρους.

Στον Άξονα Προτεραιότητας 7 «Ενίσχυση της περιφερειακής κινητικότητας και των πολυτροπικών μεταφορικών συνδέσεων της Περιφέρειας Αττικής», η εισαγωγή νέας Επενδυτικής Προτεραιότητας για επέκταση του δικτύου φυσικού αερίου στην Αττική, θα έχει αξιοσημείωτα περιβαλλοντικά και ενεργειακά-οικονομικά οφέλη για τους κατοίκους της (νοικοκυριά και επαγγελματίες). Επιπλέον, οι Δράσεις για την «Μείωση του Περιβαλλοντικού Αποτυπώματος του Στόλου Λεωφορείων του ΟΑΣΑ και Βελτίωση της Ποιότητας των Παρεχόμενων Υπηρεσιών των Δημοσίων Συγκοινωνιών» και η «Βελτίωση της Οδικής Ασφάλειας για τους πολίτες της Περιφέρειας Αττικής, μέσω της πρόληψης – μείωσης των τροχαίων ατυχημάτων και την αποσυμφόρηση της κίνησης», θα βελτιώσουν το περιβαλλοντικό αποτύπωμα και τις κυκλοφοριακές συνθήκες για τους πολίτες της Αττικής.

Μέσω των ανωτέρω επιδιώκεται η βελτίωση της ποιότητας ζωής των κατοίκων και των επισκεπτών της Περιφέρειας, η προστασία του Περιβάλλοντος και η πρόληψη και διαχείριση κινδύνων, η μείωση του Περιβαλλοντικού Αποτυπώματος, η αποτελεσματική εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου και Εθνικών Στρατηγικών στον Τομέα των υγρών αποβλήτων (Οδηγία 91/271, ΚΥΑ 5673/400/1997 κλπ), η αποτελεσματική εφαρμογή του Ευρωπαϊκού Περιβαλλοντικού Κεκτημένου και Εθνικών Στρατηγικών στον Τομέα των Αποβλήτων σε Περιφερειακό Επίπεδο (Εφαρμογή Οδηγιών 2008/98/ΕΚ, 94/62/ΕΚ, 1999/31/ΕΚ) και η βελτίωση της αποδοτικής χρήσης των Πόρων.

➤ **Ειδικοί Στόχοι στο πλαίσιο του ΕΚΤ**

Σε ότι αφορά το ΕΚΤ, στο πλαίσιο της παρούσας αναθεώρησης δεν προκύπτει δεν προκύπτει ανάγκη αλλαγών.

3. ΓΕΝΙΚΟ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ

Βάσει των ανωτέρω τεχνικών και περιβαλλοντικών δεδομένων, προκύπτει ότι η επιχειρούμενη 2η αναθεώρηση του Ε.Π. “Αττική” 2014 – 2020, περιλαμβάνει παρεμβάσεις ήσσονος σημασίας από περιβαλλοντικής άποψης, χωρίς την “μετακίνηση” ή “μεταφορά” πόρων μεταξύ των Α.Π. που σε καμία περίπτωση δεν μεταβάλλουν και δεν διαφοροποιούν τις επιπτώσεις στο περιβάλλον, όπως αυτές εκτιμήθηκαν και αξιολογήθηκαν στο πλαίσιο της εγκεκριμένης ΣΜΠΕ του Ε.Π.

**Ο Προϊστάμενος της
Ε.Υ.Δ.Ε.Π. Περιφέρειας Αττικής**

ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΔΡΟΣΗΣ